

Protokół Nr XXXIII/17
z XXXIII uroczystej sesji Sejmiku Województwa Kujawsko-Pomorskiego
w dniu 5 czerwca 2017 r.

rozpoczęcie sesji godz. 12.00

zakończenie sesji 14.00

W dniu 5 czerwca 2017 r. w Sala Zebrań w Klubie „Stara Remiza” we Włocławku odbyła się XXXIII uroczysta sesja Sejmiku Województwa Kujawsko-Pomorskiego V kadencji, związana z obchodami Święta Województwa Kujawsko-Pomorskiego.

Sesję otworzył przewodniczący sejmiku Ryszard Bober, który na wstępie stwierdził quorum obrad sesji - 22 radnych obecnych (lista obecności - zał. nr 1) oraz powitał przybyłych gości: radnych województwa, marszałka Piotra Całbeckiego wraz z zarządem, a w sposób szczególny: reprezentujących ks. biskupa Wiesława Alojzego Meringa, biskupa włocławskiego: ks. prof. dra hab. Wojciecha Frątczaka Wikariusza Generalnego Diecezji Włocławskiej, ks. prałata Lesława Witczaka Wikariusza Biskupiego ds. Ekonomicznych Diecezji Włocławskiej, ks. dra Andrzeja Tomalaka Notariusza Kurii, sekretarza Biskupa Włocławskiego; parlamentarzystów naszego regionu: senatora Józefa Łyczaka i senatora Jana Rulewskiego, posłów: Joannę Borowiak, Iwonę Michałek, Jana Krzysztofa Ardanowskiego, Arkadiusza Myrchę i Łukasza Zbonikowskiego; wicewojewodę kujawsko-pomorskiego Józefa Ramlaua, dyrektorów wojewódzkich jednostek administracji zespolonej, państwowej oraz rządowej działających w naszym województwie; prezydenta miasta Włocławek Marka Wojtkowskiego, przewodniczącego Rady Miasta Włocławek Krzysztofa Kukuckiego oraz wiceprzewodniczących i radnych Rady Miasta Włocławek; prezydenta Grudziądza Roberta Malinowskiego, zastępcę prezydenta Bydgoszczy Marię Wasiak, zastępcę prezydenta Torunia Andrzeja Rakowicza, wiceprzewodniczącego Rady Miejskiej Inowrocławia Grzegorza Kaczmarka, wiceprzewodniczącego Konwentu Powiatów Krzysztofa Maćkiewicza starostę Wąbrzeskiego, przewodniczącego Konwentu Burmistrzów Stanisława Gliszczyńskiego burmistrza Koronowa, członka prezydium Konwentu Gmin Wiejskich Marka Klimkiewicza wójta gminy Boniewo, przedstawicieli Stowarzyszenia Radnych Województwa Kujawsko-Pomorskiego, rektora Uniwersytetu Kazimierza Wielkiego w Bydgoszczy prof. dra hab. Jacka Woźnego, rektora Uniwersytetu Technologiczno-Przyrodniczego im. Jana i Jędrzeja Śniadeckich w Bydgoszczy prof. dra hab. inż. Tomasza Topolińskiego, rektor Państwowej Wyższej Szkoły Zawodowej we Włocławku dr Małgorzatę Legiędź-Gałuszkę, rektora Kujawskiej Szkoły Wyższej we Włocławku prof. nzw. dra hab. Stanisława

Kunikowskiego; dyrektora Instytutu Historii i Archiwistyki UMK w Toruniu prof. dra hab. Waldemara Rozyńskiego; szefa Wojewódzkiego Sztabu Wojskowego w Bydgoszczy pplk. Marka Magowskiego, reprezentującego komendanta Centrum Szkolenia Artylerii i Uzbrojenia im. Gen. Józefa Bema w Toruniu mjr. Jacka Kwiatkowskiego, pierwszego zastępcę Komendanta Wojewódzkiego Policji w Bydgoszczy insp. Mirosława Elszkowskiego, komendanta Miejskiego Policji we Włocławku insp. Marcina Zaleskiewicza, komendanta Wojewódzkiego Państwowej Straży Pożarnej w Toruniu st. bryg. Janusza Halaka, komendanta Miejskiego Państwowej Straży Pożarnej we Włocławku st. kpt. Sławomira Gotowicza, komendanta Straży Miejskiej we Włocławku Bogdana Mielniczka, komendanta Chorągwi Kujawsko-Pomorskiej Związku Harcerstwa Polskiego im. Mikołaja Kopernika hm. Jerzego Gębarę, prezesa zarządu, dyrektora generalnego Przewozów Regionalnych Spółka z o.o. w Warszawie właściciela marki POLREGIO Krzysztofa Zgorzelskiego, dyrektora generalnego Kongsberg Automotive Spółka z o.o. w Pruszkowie Krzysztofa Hauka, reprezentacje szkół im. Jana Pawła II. W sposób szczególny witam wyróżnionych Medalem Honorowym za Zasługi dla Województwa Kujawsko-Pomorskiego: prezesa zarządu Anwil S.A. we Włocławku Jacka Podgórnego, wiceprezesa Zarządu Kujawskiej Fabryki Maszyn Rolniczych Spółka z o.o. w Brześciu Kujawskim Janusza Borkowskiego oraz delegację władz zaprzyjaźnionego z naszym województwem Obwodu Chmielnickiego z Ukrainy, której przewodniczył Wicegubernator Walerij Olijnyk.

Następnie przewodniczący powiedział: „Szanowni państwo. Co roku rozpoczynając uroczystą sesję z okazji Święta Województwa nawiązywałem do istoty ustanowienia tego ważnego dla regionu wydarzenia, która jest ściśle związana z obecnością Świętego Jana Pawła II w województwie kujawsko-pomorskim podczas jego pielgrzymek do ojczyzny w roku 1991 i 1999. Ustanawiając Święto Województwa dziewięć lat temu pragnęliśmy upamiętnić wśród mieszkańców regionu postać tego wybitnego Polaka. Dziś cieszymy się z Patronatu Świętego Jana Pawła II nad Województwem Kujawsko-Pomorskim i czujemy naturalną powinność podtrzymywania olbrzymiego dziedzictwa, jakie pozostawił nam nasz Ojciec Święty. Wypełniając powzięte zobowiązanie na nowo odkrywamy Jana Pawła II, wierząc, że uniwersalne wartości płynące z jego nauki będą ważnym impulsem do wzmocnienia solidarności wśród mieszkańców regionu. Dlatego też w drugiej części dzisiejszej sesji wykład poświęcony Patronowi Województwa wygłosi prof. dr hab. Waldemar Rozyński, natomiast wybrane szkoły z regionu, którym patronuje Święty Jan Paweł II otrzymają insygnia województwa oraz pamiątkowe teki poświęcone tej postaci.

Ważnym zadaniem samorządu województwa jest troska o historię i tożsamość regionu, dlatego popularyzując Władysława Raczkiewicza - ostatniego przed wybuchem II wojny światowej, urzędującego w Toruniu wojewody pomorskiego, a później Prezydenta

Rzeczpospolitej na Uchodźstwie obchodzimy w tym roku w województwie kujawsko-pomorskim Rok Władysława Raczkiewicza. Postać tę wspomnimy również podczas obchodów Święta Województwa w trakcie konferencji naukowej organizowanej 6 czerwca w Urzędzie Marszałkowskim przez naukowców Uniwersytetu Mikołaja Kopernika w Toruniu.

Tradycyjnie już uroczysta sesja Sejmiku w ramach Święta Województwa jest znakomitą okazją do uhonorowania firm, które w szczególny sposób przyczyniły się do wzmacniania potencjału gospodarczego naszego regionu. Medalem Honorowym za Zasługi dla Województwa Kujawsko-Pomorskiego wyróżnimy Kujawską Fabrykę Maszyn Rolniczych Krukowiak Sp. z o.o. w Brześciu Kujawskim oraz włocławski ANWIL S.A.

Ponadto podczas dzisiejszej sesji wręczymy okolicznościowe certyfikaty przedstawicielom samorządów za najefektywniejsze wykorzystanie środków finansowych w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego na lata 2007-2013”.

Przystąpiono do realizacji porządku obrad sesji.

Marszałek **Piotr Całbecki** powitał wszystkich przybyłych na sesję sejmiku. Powiedział: „Dzisiejsza uroczystość wieńczy obchody Święta Województwa, które zostało ustanowione w 2008 r. Bardzo cieszę się, że wśród zaproszonych gości jest na sali tak dużo osób z Włocławka, powiatu włocławskiego, okolic tego pięknego miasta, stolicy Kujaw, ważnego ośrodka społeczno-gospodarczego naszego województwa. Cieszę się, że jest również z nami młodzież, która przyjechała pociągiem papieskim z Torunia, z V Liceum Ogólnokształcącego im. Św. Jana Pawła II. Cieszę się, że są przedstawiciele mediów, poczty sztandarowe, ponieważ wszystko to sprawia, iż w ten sposób wyrażamy swoją postawę wobec województwa kujawsko-pomorskiego, tego czym ono dla nas wszystkich jest.

Wczoraj minęła 28. rocznica od pierwszych wyborów parlamentarnych, które odbyły się 4 czerwca 1989 r. Półwolnych, ale w części dotyczącej senatu w 100% wolnych, w części dotyczącej sejmu w 1/3 wolnych. Ale po raz pierwszy po II wojnie światowej były to wybory, w których społeczeństwo mogło wyrazić swój głos i ten głos został policzony i uwzględniony. W ostatecznych rozstrzygnięciach, które ustanowiły nowy porządek, ostatecznie demokratyczny porządek całego naszego regionu. Nasze województwo, jak i inne samorzady wcześniej powstałe w konsekwencji kolejnych reform administracyjnych, to pokłosie tamtych decyzji. To pokłosie walki, którą stoczyli ludzie pod sztandarami Solidarności. To nie jest przypadek, że tę wolność odzyskaliśmy. Ta wolność była kształtowana od pierwszych dni odkąd zrozumieliśmy, nasi ojcowie zrozumieli, że wraz z zakończeniem II wojny światowej, wraz z odejściem hitlerowców wcale nie odzyskaliśmy tej pełnej wolności. Że trzeba będzie na nowo podjąć wysiłek, pewnie długoletni, aby walczyć o pełną suwerenność, aby walczyć o wolną Polskę. Ta determinacja żołnierzy wyklętych,

a potem ludzi opozycji, ludzi Solidarności, którzy organizowali się w różnych strukturach – na tej sali są weterani tej walki np. poseł Antonii Mężydło – ta walka została ostatecznie przechylona na stronę społeczeństwa, aspiracji Polaków, aby być wolnymi.

Nie byłoby tej wolności, gdyby nie ogromny wkład i ogromna zasługa i wszystko to, co skupione było na postaci świętego dziś Jana Pawła II. Był potrzebny taki przywódca w tamtych czasach, który jednoczył wszystkich, który sprawił, że było oparcie w kimś, kto jest niezłomny, kto jest liderem, kto niesie ze sobą ogromny balast doświadczeń, wartości, kto nie zawiedzie; w kimś, kto pokłada nadzieje w tworzeniu wolnego, pozbawionego wewnętrznych waśni kraju – ojczyzny. Ta postać stała się od tego roku patronem naszego województwa. My intuicyjnie podjęliśmy kiedyś decyzję, aby 7 czerwca, kiedy przyjeżdżał do naszego kraju, naszych dawnych województw Jan Paweł II, do Włocławka, Bydgoszczy, Torunia, że to będzie ten dzień, który ma jednoczyć nasz region. Będziemy organizować chociażby takie sesje, jak ta dzisiejsza. Fakt, że Kongregacja Wiary działająca w imieniu Ojca Świętego Franciszka w tym roku podjęła oficjalną decyzję o ustanowieniu patronatu św. Jana Pawła II dla naszego regionu – pierwsza taka sytuacja w historii decyzji Watykanu – jest dość znamieny. Sądzę, że jest wyrazem wielkiego docenienia oczekiwań, pragnień nas tu wszystkich, ale chyba przede wszystkim zwykłych mieszkańców naszego województwa kujawsko-pomorskiego, których tu na tej sali reprezentujemy. Ten egzamin zdaliśmy. Ten egzamin zakończył się sukcesem. Zdaliśmy go na piątkę. Co dalej? Przyszłość regionu zależy też od nas. Powinniśmy nadal nie ustawać w pracy, aby wypełniać te treści, które wcale nie są nieaktualne we współczesnym świecie, a które z takim zaangażowaniem, nie tylko na włocławskiej, kujawsko-pomorskiej, ale na każdym zakątku polskiej ziemi głosił Jan Paweł II. A prosił przede wszystkim o jedność, o zgodę, o szukanie prawdy. Prosił o to, żeby nie ulegać emocjom, żeby zawsze znaleźć czas na rozmowę z drugim człowiekiem. Prosił by w decyzjach, które podejmują jakiegokolwiek czynniki władzy, aby uwzględniały w swych decyzjach przede wszystkim interes drugiego człowieka, a w tym przede wszystkim drugiego człowieka potrzebującego, który sobie nie radzi, który z różnych względów znalazł się na marginesie życia społecznego. Apelowal więc o społeczeństwo solidarne we wszystkich jego aspektach. Rolę, jaką odgrywa samorząd województwa myślę, że można podzielić z tymi ideami. Jeśli zajrzemy do naszego Statutu, to tam również pojawiają się te wartości. Tam również jest osnowa naszej działalności skoncentrowana wokół solidarnej pracy na rzecz drugiego człowieka.

Rok 2016, 2017. Odkąd ostatni raz spotkaliśmy się w Toruniu, to rok rzeczywiście wielu dynamicznych zmian, wielu dynamicznych procesów (prezentacja zał. nr 2). W czerwcu rozpoczęło prace Forum Samorządowe Województwa Kujawsko-Pomorskiego. Ideą przedsięwzięcia jest włączenie wszystkich środowisk samorządowych każdego

szczebla – wojewódzkiego, powiatowego i gminnego – w dyskusję na temat rozwoju regionalnego i lokalnego w województwie. Podczas spotkania w dniu 17 listopada 2016 r. samorządowcy przyjęli wspólne stanowisko w sprawie kształtu polityki spójności Unii Europejskiej po 2020 roku. Dyskutowano tam o przyszłości europejskiego wsparcia dla regionów.

W związku z odbywającymi się Światowymi Dniami Młodzieży w województwie kujawsko-pomorskim gościliśmy ponad 3 tysiące pielgrzymów z krajów Bliskiego Wschodu, obu Ameryk, Afryki i Europy w dniach poprzedzających to święto. Pielgrzymujący na ŚDM młodzi ludzie byli gościnnie przyjmowani we wszystkich częściach Kujaw i Pomorza.

Podczas uroczystej sesji w 2016 r. w Toruniu sejmik województwa nadał tytuły honorowych obywateli regionu dwóm wybitnym postaciom: wirtuozowi fortepianu Rafałowi Blechaczowi oraz biskupowi toruńskiemu Andrzejowi Suskiemu.

Rozpoczęliśmy gruntowne przebudowy dróg wojewódzkich. Pamiętam nasze spotkanie we Włocławku podczas nadzwyczajnej sesji sejmiku. Stało się faktem, że droga nr 265 od Brześcia do Kowala jest realizowana. Na rozstrzygnięcie czeka droga 270 i 268. Cieszę się, że zawarliśmy wówczas porozumienie w sprawie budowy obwodnicy Brześcia. Liczę na kontynuację tego zobowiązania, że ostatecznie obwodnica do Brześcia powstanie. Dziś będziemy mieli krótką prezentację firmy, która dzięki inwestycjom drogowym na autostradzie A1 podjęła decyzję, że w Pikutkowie powstanie 1300 miejsc pracy. Kolejni są w kolejce. Nasz obszar rozwoju gospodarczego został zakwalifikowany przez Ministerstwo Rozwoju Regionalnego, jako najbardziej dynamicznie, najlepiej rokujący obszar inwestycyjny w całym kraju - zarówno Włocławek i jego okolice, nie tylko Bydgoszcz i Toruń. Takie są fakty. Jest to ogromna szansa na przyspieszony, dynamiczny rozwój. Inne drogi są już w realizacji: droga wojewódzka nr 559 Lipno – Płock, droga ze Stolina do Wąbrzeźna (nr 548), ze Żnina do granicy województwa (nr 251). Przebudowa dwóch odcinków drogi Tuchola-Świecie (nr 240) jest w trakcie wyboru wykonawcy.

Zostało uruchomionych wiele inicjatyw drogowych małych, realizowanych w ramach Drogowej Inicjatywy Samorządowej (DIS), która jest wspólnym przedsięwzięciem samorządu województwa oraz gmin i powiatów. Wsparcie trafia na takie działania jak budowa chodników, ścieżek rowerowych, pieszojezdni, azyli dla pieszych, zatok autobusowych oraz barier ochronnych. W przedsięwzięciu tym 60 procent kosztów inwestycji pokrywa gmina, a resztę zabezpiecza Urząd Marszałkowski. Nie podjęlibyśmy tego wysiłku gdybyśmy nie współpracowali i nie przekazali na ten cel stosownych środków finansowych.

Przypomnę, że ten miniony rok to również rok, który można ocenić z perspektywy jakości życia zwykłego mieszkańca. Był on niezwykle ciekawy, dynamiczny. Nasze częste wizyty i negocjacje z Komisją Europejską i z Europejskim Bankiem Inwestycyjnym, o których

kulisach można byłoby długo opowiadać, ostatecznie doprowadziły do tego, że w grudniu wreszcie podpisaliśmy umowę na tzw. EBI II, czyli na realizację w Polsce i Europie Środkowej po raz pierwszy tzw. Planu Junckera. Ta umowa na kredyt w ramach tego instrumentu finansowego spowodowała, że mogliśmy odblokować EBI II. A EBI II to nic innego, jak realizacja inwestycji medycznych we Włocławku. Blok nr V jest już zrealizowany. W czerwcu ogłaszamy przetarg na wyłonienie wykonawcy dokumentacji projektowej z uzyskaniem pozwolenia na budowę. Nastąpi to w przeciągu 6-8 miesięcy. Wówczas przystąpimy do konsumpcji zagwarantowanych środków i dokończenia tej jakże ważnej i trochę długo realizowanej inwestycji we Włocławku.

Chcę również powiedzieć, że tempo wydatkowania środków unijnych, czyli realizacja poprzedniego RPO jak i obecnego, to są dwie rzeczywistości, które się ze sobą przeplatają. Często nam się zarzuca, że to tempo w obecnej perspektywie jest wolniejsze, że nie jest przystosowane do oczekiwań. Nie do końca tak jest. Ono nie mogłoby być inne z wielu powodów chociażby tego, że w październiku 2016 r. Komisja Europejska zatwierdziła nasz kluczowy wojewódzki dokument planistyczny w dziedzinie infrastruktury transportowej, Kujawsko-pomorski plan spójności komunikacji drogowej i kolejowej 2014-2020. W puli naszego RPO 2014-2020 jest ponad 800 milionów złotych na inwestycje drogowe i kolejowe. Bez tego dokumentu my ani żaden inny region nie mógł rozpocząć realizować inwestycji drogowych. Tych dokumentów jest jeszcze wiele w innych obszarach: odpadowych, melioracji. One wszystkie limitują tempo wdrażania funduszy unijnych. Jeżeli ktoś zapyta dlaczego inne województwa mają 40% kontraktacji, a nasze województwo ma 8% odpowiem, iż dlatego, że kontraktacja o niczym nie świadczy. Kontraktacja jest tylko zawarciem umowy na dofinansowanie po spełnieniu odpowiednich warunków, tzn. uzyskaniu pozwolenia na budowę, wszystkich regulacji, dokumentów. Te inwestycje w innych województwach pomimo, że mają już umowę, zagwarantowane środki, wcale nie są realizowane. Wciąż czekają, tak jak my, na dokumenty, które zatwierdzą i umożliwią to, co jest najważniejsze, czyli certyfikację, tj. wydanie środków i ich rozliczenie. To teraz właśnie następują żniwa, ponieważ mamy ogłoszonych przeszło 150 konkursów, już zawartych 350 umów, a kolejne 700 czeka w ocenie. Do końca roku chcemy, aby wszystkie projekty, które znalazły się w konkursach ocenić i zawrzeć z tymi, którzy przeszli sito weryfikacyjne, umowy na realizację. Jest to rzeczywiście ogromne przyspieszenie i ten wzrost kontraktacji w tym roku z 8% będzie do 40-50%. Warto o tym przypominać chociażby dlatego, że jest wiele nieporozumień z tego tytułu, a one zakłócają np. to, co jest istotą dzisiejszego spotkania, czyli świąteczny charakter dzisiejszej sesji.

Chcę jeszcze jedno wspomnieć. Dlaczego dzisiaj możemy spokojnie patrzeć w przyszłość, jeżeli chodzi o wykorzystanie środków unijnych. Dlatego, że Ministerstwo

Rozwoju, Ministerstwo Finansów oceniło wszystkie programy operacyjne w kraju poprzedniej perspektywy finansowej – pod kątem jak były wydatkowane środki unijne. Nie tylko te zarządzane przez zarządy województw, ale również te zarządzane przez poszczególnych ministrów. Okazało się, że w stopieniu wykorzystania tych funduszy nasz regionalny program operacyjny uzyskał najwyższy poziom w kraju - na poziomie 141%. To znaczy, że mieliśmy najwięcej beneficjentów i udało się zrealizować największą ilość projektów w całym kraju, zarówno kwotowo jak i ilościowo. Kolejnym województwem na tej liście jest województwo opolskie. To są fakty, które przemawiają za tym, że jednak logika, którą stosujemy w wydatkowaniu środków nie oparta o ilość i tempo, ale o jakość jest w długiej perspektywie opłacalna, korzystna dla nas wszystkich.

Będąc tu, we Włocławku, należy wspomnieć o rejsie promocyjno-badawczym, który w ramach realizowanych przez samorząd województwa działań na rzecz wykorzystania dróg wodnych został zrealizowany w dniach 19-27 kwietnia 2017 r. Załadowana kontenerami barka pokonała 450-kilometrowy odcinek Wisły z Gdańska, odwiedzając po drodze między innymi Grudziądz, Bydgoszcz, Solec Kujawski, Toruń i Włocławek. Rejs miał pokazać, że Wisła może być ekonomicznym, ekologicznym i bezpiecznym szlakiem transportowym, którym popłyną towary z przeładowanych portów trójmiejskich. Oczywiście, żaden armator nie zainwestuje poważnych pieniędzy w tego typu przedsięwzięcie, ponieważ nieuregulowany stan Wisły nie pozwala na planowanie biznesplanu opartego o racjonalne przesłanki - raz woda jest, raz jej nie ma. Dlatego myślę, że jednak coś się zmieniło w mentalności, nie tylko naszej, żeby uregulować Wisłę aż do Gdańska, szczególnie ze względu na wciąż trudną sytuację zapory we Włocławku. Wciąż się obawiamy czy ona wytrzyma, jak długo? Potrzebny jest kolejny próg piętrzący na wysokości Ciechocinka. Sądzę, że ta inicjatywa poparta deklaracjami rządu, którą kiedyś podjęliśmy, że będziemy mocno lansować w Brukseli, może w końcu spowodować podjęcie decyzji, że w master planie dla Polski, jak i Komisji Europejskiej, która musi te pieniądze zatwierdzić, znajdzie się wreszcie kaskadzacja Wisły i jej użeglowienie. Bardzo gorąco w to wierzę szczególnie, że ten projekt, którego byliśmy liderem, został bardzo wysoko oceniony przez wszystkich, którzy ten projekt oceniają.

Bezrobocie rzeczywiście wciąż jest wysokie w naszym regionie. Chcę jednak powiedzieć, że ono sukcesywnie maleje. Bardzo trudno jest walczyć z tym zjawiskiem w sytuacji, kiedy są wieloletnie, a nawet kilkudziesięcioletnie przyzwyczajenia rynku pracy do takich a nie innych zachowań. Wiem jednak, że nie ma innego lekarstwa na bezrobocie, jak trwałe miejsca pracy, które są efektem inwestycji prywatnych. To, co dziś jest priorytetem i będzie priorytetem zarządu województwa i sejmiku, to utrzymanie tempa zbrojenia terenów inwestycyjnych w całym regionie. To wciąż inwestowanie w infrastrukturę i tworzenie

dobrego klimatu dla przedsiębiorców. Nie ma innej metody na rozwiązanie problemu bezrobocia i podwyższenia standardu jakości życia, w tym również wynagrodzeń w naszym województwie. Ten kierunek musi być utrzymany. Ale żeby takie programy realizować jest potrzebna wola i zaangażowanie wszystkich. Bardzo proszę tu obecnych parlamentarzystów, przedstawicieli rządu, pana wojewodę, abyście wszędzie tam, gdzie jest możliwa ta współpraca ją zawiązywali. Wspomniałem o obwodnicy Brześcia, a podobny problem mamy z dworcem we Włocławku. Musimy go rozwiązać, aby przebudować dworzec, bo nie może on tak wyglądać. Nie może to być rzecz, która staje się przedmiotem dyskusji, walki politycznej: kto miał, a kto ma to zrobić. Weźmy się do pracy i zrobmy ten dworzec. Takich wspólnych inicjatyw jest bardzo wiele i warto o tym mówić właśnie we Włocławku, nie w Bydgoszczy i Toruniu, tylko tu, gdzie tych potrzeb jest znacznie więcej. Uważam, że same się one nie rozwiążą. Jedynie poprzez współpracę i wzajemną życzliwość jesteśmy w stanie temu podołać.

Życzę wszystkim państwu z okazji naszego święta, abyśmy starali się odczytywać, może właśnie trochę w sposób taki prowokacyjny, słowa dzisiaj wymawiane przez naszego św. Jana Pawła II z murala, trochę rewolucyjny, przypominając, co tak naprawdę jest wartością, co powinno łączyć, a czym nie powinniśmy absolutnie nigdy się dzielić. Życzę, byśmy dostrzegli wzajemnie w sobie tyle życzliwości, bo podołać wyzwaniom stawianym przed nami przez mieszkańców naszego województwa”.

Następnie przewodniczący sejmiku **Ryszard Bober** poinformował zgromadzonych, że Sejmik Województwa Kujawsko-Pomorskiego, w uznaniu imponującego dorobku oraz wymiernego wkładu w rozwój gospodarczy regionu, postanowił nadać Medal Honorowy za Zasługi dla Województwa Kujawsko-Pomorskiego firmom: ANWIL S.A. we Włocławku oraz Kujawskiej Fabryce Maszyn Rolniczych Spółka z o.o. w Brześciu Kujawskim.

Radny **Jacek Kuźniewicz** odczytał laudację dla ANWIL-u (zał. nr 3).

Przewodniczący sejmiku **Ryszard Bober** odczytał uchwałę nr XXXII/549/17 Sejmiku Województwa Kujawsko-Pomorskiego w sprawie nadania Medalu Honorowego za Zasługi dla Województwa Kujawsko-Pomorskiego – firmie ANWIL S.A.

Wręczenia Medalu Honorowego za Zasługi dla Województwa Kujawsko-Pomorskiego wraz z uchwałą sejmiku i okolicznościowym dyplomem prezesowi ANWIL S.A. Jackowi Podgórskiemu dokonali przewodniczący sejmiku i marszałek województwa.

Następnie głos zabrał prezes zarządu Anwil S.A. **Jacek Podgórski**, który powiedział, że zazwyczaj przy takich spotkaniach dziękuje się tym, którzy przyznali nagrodę, czyli władzom województwa. Mówi się, że jest się zaskoczonym. Jednak po wysłuchaniu takiej laudacji, nie może powiedzieć, że jest zaskoczonym, bo przecież Anwil od 50 lat (rok temu była obchodzona ta rocznica) działa w podobny, bardzo przemyślany sposób. To wszystko,

co było powiedziane - to prawda. Anwil jest firmą, która bardzo mocno dba o swoich pracowników, jak i całą społeczną otoczkę firmy. Wie, jak są ważni dla tego regionu. Wie, że są jedną z najważniejszych firm. Aż 10 tys. osób jest związanych z Anwilem w taki czy inny sposób. Co czwarty mieszkaniec korzysta z benefitu, który jest przyznawany przez Fundację ANWIL dla Włocławka. Dodał, że oprócz tych wszystkich rzeczy, które postrzegane są przez zewnętrznych odbiorców jako bardzo istotne, o czym była mowa w laudacji, to każdy pracownik Anwilu jest w coś zaangażowany. Bardzo szerokim echem odbiła się wolontariacka akcja firmy. Rozpoczęto projekt pn. *Zakładamy ogrody* w jednym z domów dziecka we Włocławku, gdzie co roku odbywają się spotkania. Spółka chcąc nie tylko zainteresować młodych ludzi nauką, ale i pomóc im odnaleźć się w przyszłości na rynku pracy, objęła patronatem klasę o profilu *Technik technologii chemicznej* w Zespole Szkół Chemicznych we Włocławku.

Jeszcze raz podziękował za przyznanie tego zaszczytnego, bardzo ważnego wyróżnienia.

Z kolei przystąpiono do wyróżnienia spółki Kujawska Fabryka Maszyn Rolniczych.

Radny **Stanisław Pawlak** odczytał laudację dla wyróżnionej firmy (zał. nr 4).

Przewodniczący sejmiku **Ryszard Bober** odczytał uchwałę nr XXXII/550/17 Sejmiku Województwa Kujawsko-Pomorskiego w sprawie nadania Medalu Honorowego za Zasługi dla Województwa Kujawsko-Pomorskiego Kujawskiej Fabryce Maszyn Rolniczych Spółka z o.o.

Wręczenia Medalu Honorowego za Zasługi dla Województwa Kujawsko-Pomorskiego wraz z uchwałą sejmiku i okolicznościowym dyplomem wiceprezesowi Kujawskiej Fabryce Maszyn Rolniczych Spółka z o.o. Januszowi Borkowskiemu dokonali przewodniczący sejmiku i marszałek województwa.

Następnie głos zabrał wiceprezes **Janusz Borkowski**, który powiedział, że jest bardzo wzruszony i dumny z tego, że spotkało go takie wyróżnienie. Poinformował, że już od 40 lat działa i pracuje jako rzemieślnik. Spełniły się jego marzenia. Jest dumny z fabryki, której nie jest właścicielem, tylko administratorem. Udało mu się stworzyć klimat, warunki, ale to rolnicy, samorządowcy, nauczyciele, pracownicy każdego sektora byli ogniwem w łańcuchu sukcesu firmy. Im wszystkim podziękował. To dzięki nim firma jest na całym świecie. Poinformował, że przez 15 lat był prezesem polskich producentów branży maszyn rolniczych. Przyznał, że z niepokojem patrzył, jak do Polski idzie cały świat, a przede wszystkim Unia Europejska. Wszyscy wchodząc do Polski uważali, że to piękny kraj, który ma 18 mln ha ziemi, który będzie tylko rynkiem zbytu. Stało się inaczej. To Polacy nawiązali równorzędną walkę, poszli na cały świat.

Powiedział, że sukces firmy jest efektem ciężkiej pracy wszystkich, jego, który nigdy nie był na chorobowym czy urlopie i pracuje po 16 godzin na dobę. Ciężar prowadzenia firmy przekazał 7 lat temu synom. Przyznał, że uczniowie przerośli mistrza, ale to bardzo dobrze dla niego i nie ma czego się wstydzić. Przyznał, że przez te wszystkie lata były również dni bardzo ciężkie, kiedy nie wiedział, co dalej robić.

Poinformował, że sukces finansowy firma Krukowiak przeznacza dla popularyzacji kultury Kujaw, której jest ogromnym patriotą. Oprócz produkcji maszyn rolniczych firma zajmuje się publikacją wydawnictw utrwalających pamięć o dziejach Redcza Krukowego i okolic, niezwykłych Kujawiakach, legendach kujawskich, a także wydaje tomiki poezji regionalnych twórców. Powiedział, że jeżdżąc po całym świecie zaprasza Polonię amerykańską, kanadyjską, francuską na IX zjazd Kujawiaków, który odbędzie się 1 lipca br.

Zwrócił uwagę, że w województwie kujawsko-pomorskim nie ma jeszcze kujawskiego muzeum pożarnictwa. Jako miłośnik kultury kujawskiej postanowił utworzyć takie muzeum. Poinformował, że w planach ma również utworzenie na Kujawach centrum cichociemnych (żołnierzy Armii Krajowej). Poprosił wszystkich, w tym marszałka, aby w ramach swoich możliwości wspomogli tę inicjatywę.

Na koniec jeszcze raz podziękował za przyznane wyróżnienie. Powiedział, że sukces ten został osiągnięty dzięki ciężkiej pracy wszystkich współpracowników firmy.

Przewodniczący sejmiku **Ryszard Bober** jeszcze raz pogratulował prezesom, życząc dalszych sukcesów.

Następnie przeszedł do dalszej części uroczystej sesji, tj. podsumowania poprzedniej perspektywy finansowej. Poinformował, że Województwo Kujawsko-Pomorskie najefektywniej w Polsce wykorzystało środki finansowe w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego na lata 2007-2013. Zostało to osiągnięte wspólnie, dzięki wielkiemu zaangażowaniu, ciężkiej pracy oraz trafnym decyzjom. Dzisiejsza uroczysta sesja sejmiku jest doskonałą okazją, aby przekazać okolicznościowe certyfikaty potwierdzające wkład samorządów wszystkich szczebli w ten nasz wielki sukces.

Marszałek **Piotr Całbecki** powiedział, że zwycięzców jest tylu, ilu beneficjentów środków, czyli 2343 podmioty. To one, tak naprawdę przez złożenie wniosków, realizację przyczyniły się do tego sukcesu. Dziś rozpoczyna się cykl spotkań, podczas których obchodzony będzie ten sukces. Jako pierwsi są samorządowcy, a później będą kolejni. Myśli, że warto ten certyfikat współuczestniczenia w tym sukcesie wszystkim wręczyć dlatego, że był to ogromny wysiłek - pozyskanie funduszy unijnych, ich rozliczenie. Ktoś, kto nad tym pracuje, zna się na tym, czasami tracił cierpliwość, ale na końcu efekt jest wspaniały, bo otrzymuje się pieniądze. Dzisiaj zaczyna się rozliczanie wykorzystanych środków unijnych.

Przewodniczący sejmiku wraz z marszałkiem województwa wręczyli certyfikaty przedstawicielom samorządów:

- zastępcy Prezydenta Miasta Bydgoszczy – Marii Wasiak,
- zastępcy Prezydenta Miasta Torunia – Andrzejowi Rakowiczowi,
- prezydentowi Miasta Włocławek – Markowi Wojtkowskiemu,
- prezydentowi Grudziądza – Robertowi Malinowskiemu,
- wiceprzewodniczącemu Rady Miejskiej Inowrocławia – Grzegorzowi Kaczmarkowi,
- wiceprzewodniczącemu Konwentu Powiatów Krzysztofowi Maćkiewiczowi – staroście Wąbrzeskiemu,
- przewodniczącemu Konwentu Burmistrzów Stanisławowi Gliszczyńskiemu – burmistrzowi Koronowa,
- członkowi Prezydium Konwentu Gmin Wiejskich Markowi Klimkiewiczowi – wójtowi Gminy Boniewo.

Następnie przewodniczący sejmiku Ryszard Bober przeszedł do kolejnego punktu uroczystej sesji prosząc o zabranie głosu prof. dra hab. Waldemara Rozyrkowskiego i wygłoszenie wykładu pt. Św. Jan Paweł II Patronem Województwa Kujawsko-Pomorskiego: o historii, teraźniejszości oraz przyszłości ze Świętym.

Prof. dra hab. Waldemar Rozyrkowski poinformował, że w monografii poświęconej województwu będą obszerne fragmenty związane z tym, o czym będzie dzisiaj mówić.

Powiedział, że dzisiaj, kiedy odwołujemy się do wizyt Papieża we Włocławku, Bydgoszczy i w Toruniu, co stało się inspiracją dla Święta Województwa, przekaże kilka myśli o dziedzictwie papieskim. Jakie jest to dziedzictwo w naszym regionie? Po pierwsze, jest to dziedzictwo spotkań. Najpierw tego spotkania, które miało miejsce zanim Karol Wojtyła został wybrany papieżem. Toruń ma w swojej historii te spotkania papieskie. Już w 1953 r. ks. Karol Wojtyła przybył do Torunia, nocował u jednej z rodzin na Winnicy, ze swoimi przyjaciółmi, braćmi Joachimem i Klemensem Gudlami – studentami wyższej szkoły muzycznej, aby następnie wybrać się na wakacyjną wyprawę na Kaszuby, do Kartuz. W tym czasie ks. Karol Wojtyła był duszpasterzem akademickim w Krakowie. Kolejny pobyt ks. biskupa Karola Wojtyły to rok 1961, kiedy to udzielił chrztu świętego Marii Antoninie Gudel w zakrystii kościoła św. Jakuba. Ojcem chrzestnym był Jerzy Ciesielski – przyjaciel Joachima Gudla z okresu studiów. Następny pobyt w Toruniu był na zaproszenie duszpasterza akademickiego jezuita o. Władysława Wołoszyna. W 1971 r. przyjechał do kościoła św. Józefa na Bielanych, aby pobłogosławić związek małżeński swojego krewnego Marka Wiadrowskiego z Kazimierą Passowicz.

Przyszły papież kilkakrotnie bywał we Włocławku i na terenie diecezji włocławskiej. Pierwszą oficjalnie odnotowaną jego obecnością był udział w święceniach biskupich

ks. Kazimierza Majdańskiego w katedrze wrocławskiej w 1963 r. Arcybiskup krakowski przebywał we Włocławku w dniach 8-9 października 1966 r. 9 października przewodniczył w katedrze mszy św. dla młodzieży. Były to wydarzenia związane z millenium Chrztu Polski. 19 września 1968 r. uczestniczył we Włocławku w pogrzebie bpa Antoniego Pawłowskiego. Na terenie diecezji wrocławskiej pracował jego kolega kursowy ks. Andrzej Baziński. W związku z tym dnia 27 czerwca 1968 r. przebywał w parafii Służewo, gdzie przeżywał wspólny zjazd koleżeński. Karol Wojtyła przez wiele lat współpracował z najstarszym czasopismem dla środowiska duchownych, z Włocławka, tj. z „Ateneum Kapłańskim”.

Bydgoszcz. Karol Wojtyła już jako biskup, kilka razy przebywał w Bydgoszczy i okolicach miasta. Najważniejszym wydarzeniem była koronacja obrazu Matki Bożej Piękną Miłości z bydgoskiej farze, która miała miejsce 29 maja 1966 r. We wrześniu 1967 r. uczestniczył wraz z prymasem Stefanem Wyszyńskim w zakończeniu Tygodnia Soborowego. Pierwszego dnia odprawił mszę św. oraz wygłosił kazanie w kościele św. Wincentego a Paulo, a następnego dnia odprawił mszę św. w kościele Matki Boskiej Nieustającej Pomocy. Poza tym przyszedł papież kilkakrotnie podziwiał piękno okolic Bydgoszczy, podczas spływów kajakowych Brdą oraz położonych niedaleko jeziorach w latach 1953, 1966 oraz 1978.

Kolejny rodzaj dziedzictwa, to dziedzictwo papieża - pielgrzyma. Czas pontyfikatu Jana Pawła II, czyli lata 1978-2005, jest zapamiętany przez wielu dzięki pielgrzymowaniu Ojca Świętego do największych miast położonych w granicach województwa. Miały one miejsce podczas pielgrzymek do Polski w latach 1991 oraz 1999. W dnia 6-7 czerwca 1991 r. papież przebywał we Włocławku, natomiast 7 czerwca 1999 r. najpierw w Bydgoszczy a później w Toruniu. Druga pielgrzymka miała miejsce w nowym, aktualnym do dzisiaj, podziale administracyjnym Polski. Oznacza to, że województwo kujawsko-pomorskie wpisało się bezpośrednio na trwałe w historię pielgrzymek papieskich. Na to wydarzenie został wybitny Pamiątkowy Medal Wojewody Kujawsko-Pomorskiego. Pierwszy wojewoda kujawsko-pomorski Józef Rogacki wręczył go papieżowi Janowi Pawłowi II w czasie pobytu w Bydgoszczy.

Kolejny rodzaj dziedzictwa, to słowa Jana Pawła II. Kiedy spotykał się we Włocławku z nauczycielami i katechetami powiedział: *Jest dziś w toku wielka dyskusja nad kształtem obecnej i przyszłej Polski, jest i musi być dyskusja nad kształtem polskiej szkoły. ... Nie jestem tu po to, by przeprowadzać rozliczenia. Jako pasterz Kościoła pragnę raczej wyrazić uznanie i podziękowanie tym wszystkim wychowawcom i nauczycielom, którzy w trudnych, a czasem bardzo trudnych warunkach, swoim słowem i postępowaniem, dzięki odwadze i mądrej roztropności pomogli w ogromnej mierze zachować i przekazać młodzieży*

autentyczne wartości chrześcijańskie i narodowe. To ich świadectwo było i pozostaje szczególnie cenne.

Profesor przytoczył również fragment wystąpienia papieża skierowanego do świata nauki podczas wizyty w Toruniu. W auli uniwersyteckiej powiedział m.in.: *Ludziom nauki oraz ludziom kultury powierzona została szczególna odpowiedzialność za prawdę – dążenie do niej, jej obrona i życie według niej. Znamy dobrze trudności związane z ludzkim poszukiwaniem prawdy, z których dzisiaj na czoło wysuwają się: sceptycyzm, agnostycyzm, relatywizm i nihilizm. Dzisiaj nierzadko usiłuje się nam wmówić, iż skończył się bezpowrotnie czas pewności poznania prawdy oraz że jesteśmy nieodwołalnie skazani na totalny brak sensu, na prowizoryczność poznania, ciągłą zmienność i względnosc. W tej sytuacji jawi się nagląca konieczność potwierdzenia podstawowego zaufania do ludzkiego rozumu i jego zdolności do poznania prawdy – także tej absolutnej i ostatecznej.*

Inne przejawy papieskiego dziedzictwa w województwie są duchowe i materialne. Są to dwie nowe diecezje, mianowicie diecezja toruńska (powołana w 1992 r.) oraz diecezja bydgoska (powołana w 2004 r.). Są to błogosławieni. Aż 14 osób miało życie związane z naszym województwem, które to osoby papież wyniósł na ołtarze. Wśród nich są: ks. Franciszek Dachtera kapłan archidiecezji gnieźnieńskiej, Tadeusz Dulny alumn Seminarium Duchownego we Włocławku, ks. Stefan Wincenty Frelichowski kapłan diecezji chełmińskiej, ks. Edward Grzymała kapłan diecezji włocławskiej, ks. Dominik Jędrzejewski kapłan diecezji włocławskiej, Maria Karłowska założycielka Zgromadzenia Sióstr Pasterek od Opatrzności Bożej, ks. Henryk Kaczorowski rektor Seminarium Duchownego we Włocławku, Bronisław Kostkowski alumn Seminarium Duchownego we Włocławku, ks. bp. Michał Kozal prefekt w Miejskim Katolickim Gimnazjum Żeńskim w Bydgoszczy, a następnie biskup pomocniczy diecezji włocławskiej, ks. Józef Kurzawa kapłan diecezji włocławskiej, ks. Wincenty Matuszewski kapłan diecezji włocławskiej, proboszcz w parafii Osięciny, ks. Leon Nowakowski, kapłan diecezji włocławskiej, ks. Józef Straszewski kapłan diecezji włocławskiej, ks. Antoni Świadek kapłan archidiecezji gnieźnieńskiej.

Dodał, że ponad 50 miejscowości i gmin z obszaru województwa nadało papieżowi tytuł honorowego obywatela. Również kilkadziesiąt szkół obrało papieża Jana Pała II na swojego patrona. Inne patronaty to ulice, parki, place, skwery, osiedla, które noszą imię Papieża.

Papieskie pomniki powstawały na przestrzeni wielu lat, jednak najwięcej zaczęto ich wznosić w pierwszych miesiącach po śmierci Ojca Świętego. Obecnie na terenie województwa jest ich przeszło 30. Należy wspomnieć też o dębach papieskich, których jest kilkadziesiąt na terenie całego województwa. Kilkadziesiąt świątyń, kaplic i różnych innych instytucji posiada kamienie węgielne poświęcone przez papieża Jana Pawła II.

To wszystko daje ogromną panoramę dziedzictwa, które trudno odnieść, porównać do kogokolwiek innego.

Powiedział także, że owocem tego dziedzictwa jest również Święto Województwa Kujawsko-Pomorskiego, które jest obchodzone już od 9 lat, a pierwszy raz świętowano w 2008 r. właśnie we Włocławku. Na tym spotkaniu obecny był m.in. osobisty fotograf papieża Arturo Mari. Kilka lat później gościliśmy podczas Święta Województwa kard. Stanisława Dziwisza.

Na koniec odwołał się do słów, które są zamieszczone w stanowisku, które zostało przyjęte przez sejmik województwa w sprawie Patrona Województwa Kujawsko-Pomorskiego. Radni w następujących słowach opisali rzeczywistość patronatu św. Jana Pawła II nad województwem: *Patronowanie Województwu przez Jana Pawła II to odważne upominanie się o to, co buduje relacje między ludźmi w oparciu o trwałe wzorce, sprawdzone i szanowane przez wszystkich, wierzących i niewierzących, i przyczyniające się do rozwoju każdej osoby. To poszukiwanie wspólnego fundamentu, na którym można wznosić wielkie przedsięwzięcia - ten fundament choć jest niewidzialny, gwarantuje pomyślność na długie lata – również naszego Kujawsko-Pomorskiego Domu.*

Nasz Patron będzie więc dla nas punktem odniesienia. Źródłem inspiracji, horyzontem wartości, na którym rozwija się projekt życia mieszkańców. W kolejną dekadę nasze Województwo wejdzie z postawą "czuwania" czyli „dostrzegania drugiego, nie zamykania się w sobie w ciasnym podwórku własnych interesów, czy też nawet własnych osądów. Czuwam – to znaczy miłość bliźniego – to znaczy podstawowa międzyludzka solidarność.” Dla nas to wyzwanie do wspólnej troski nad realizacją wzniosłych ideałów, kulturą szukania trwałych i ciągle wymagających wartości.

Prof. Waldemar Rozynekowski zakończył wystąpienie życzeniami dla wszystkich mieszkańców województwa, aby choć część przywołanych słów stała się ich udziałem.

Przewodniczący sejmiku **Ryszard Bober** przypomniał, że 27 marca 2017 r. na uroczystej sesji sejmiku Ekscelencja ks. Biskup Andrzej Wojciech Suski, Ordynariusz Diecezji Toruńskiej przedstawił decyzję Stolicy Apostolskiej o nadaniu Województwu Kujawsko-Pomorskiemu Patrona - Świętego Jana Pawła II. Aby symbolicznie podkreślić to niezwykle wydarzenie wręczone zostaną insygnia naszego województwa w postaci herbu i flagi oraz teki pamiątkowe poświęcone Patronowi Województwa szkołom, których społeczność szkolna obrała jako Patrona postać św. Jana Pawła II – Patrona naszego Województwa.

Przewodniczący sejmiku wraz z marszałkiem województwa wręczyli flagę, herb i pamiątkową tekę przedstawicielom szkół:

- dyrektorowi Zespołu Szkół im. Jana Pawła II w Lubaniu Januszowi Szałce wraz z uczniami,

- dyrektorowi Zespołu Szkół im. Jana Pawła II w Wichowie Mieczysławowi Warzyńskiemu wraz z uczniami,
- dyrektorowi Gimnazjum im. Jana Pawła II w Choceniu Leszkowi Skalskiemu wraz z uczniami,
- dyrektorowi Publicznego Gimnazjum im. Jana Pawła II w Krojczynie Edycie Bukowskiej wraz z uczniami,
- wicedyrektor Gimnazjum nr 14 im. Jana Pawła II we Włocławku Bożenie Kierszniczkiej wraz z uczniami,
- wicedyrektor V Liceum Ogólnokształcącego im. Jana Pawła II w Toruniu Elżbiecie Skurcz wraz z uczniami.

Następnie przewodniczący sejmiku **Ryszard Bober** zapowiedział wystąpienia okolicznościowe.

Wicewojewoda Kujawsko-Pomorski **Józef Ramlau** powiedział: „Panie Przewodniczący, Szanowni Radni, Panie Marszałku, Państwo Parlamentarzyści, wszyscy zaproszeni goście według godności i precedencji. Myślę, że decyzja zakomunikowana 27 marca br. przez Ekscelencję Biskupa Toruńskiego Andrzeja Suskiego o tym, że Jan Paweł II stał się Patronem naszego województwa jest czymś, co zachowując proporcje można porównać do dnia 16 października – wtedy byliśmy dumni z tego wyboru, byliśmy nim zaskoczeni. Natomiast cały pontyfikat Jana Pawła II, który tak bardzo zmienił świat, chociaż zawsze – jeżeli przedstawiciel władzy publicznej chce wkroczyć na pole transcendencji – to odczuwa się pewnego rodzaju skrępowanie i zażenowanie. Ale myślę, że w odniesieniu do osoby i nauczania Jana Pawła II te zarzuty i te obawy mogą być płonne. Otóż przeżywamy wszyscy ogromny deficyt współpracy, jedności, jednomyślności – i to na różnych polach – nie jesteśmy wyjątkiem. Europa jest targana konfliktami. Przecież pamiętamy jeszcze do dziś słowa Jana Pawła II wypowiedziane w Gnieźnie, że Europa nie będzie jednością, jeżeli nie stanie się ona wspólnotą ducha. Jan Paweł II był orędownikiem jedności, był orędownikiem dialogu, ale dialogu roztropnego, opartego na mocnych podstawach. Tego nam wszystkim brakuje. Tak jak powiedziałem, ten deficyt występuje na każdym poziomie i my od tej potrzeby też nie jesteśmy wolni. Dlatego bardzo mi się spodobało wystąpienie pana Janusza Borkowskiego – bardzo emocjonalne jak zwykle, ale było jedno zdanie w tym wystąpieniu: *spierajmy się na etapie przygotowywania projektu, ale bądźmy jednością, kiedy już ten projekt będziemy realizowali*. I takiego pojmowania dialogu nam brakuje. Panie Marszałku, z zadowoleniem i z wzajemnością przyjmuję, wypowiedziane przez Pana słowa o dobrej woli, o współpracy, o zachęcie. Myślę, że już najwyższy czas, żeby na wizytę, którą wojewoda i wicewojewoda złożyli, już 15 miesięcy temu zarządowi województwa, aby nastąpiła rewizyta. Myślę, że w tym zakresie, w jakim przedstawiciel rządu w terenie ma

swobodę i niezależność, ta współpraca układa się dobrze. W dalszym ciągu nasza dłoń jest wyciągnięta do współpracy i na tę współpracę dla dobra regionu bardzo liczymy. Deklarujemy ją i cieszymy się z wielu sukcesów, które Pan w swoim wystąpieniu zawarł. Rzeczywiście Województwo Kujawsko-Pomorskie rozwija się dobrze. Jeżeli natomiast jeszcze lepiej skoordynujemy naszą współpracę, to ten rozwój może być jeszcze szybszy i jeszcze bardziej dynamiczny. I te szanse, które nam najbliższa przyszłość stworzy, mogą być szansami dobrze wykorzystanymi. I kończąc, Jan Paweł II mówił: *Bogu dziękujcie, Duchu nie gaście*. Obyśmy się rozwijali w duchu coraz lepszego zrozumienia, wzajemnego szacunku, czego wszystkim życzę”.

Przewodniczący **Ryszard Bober** zapraszając do zabrania głosu, w imieniu wszystkich radnych województwa, podziękował Prezydentowi Włocławka Markowi Wojtkowskiemu za pomoc w organizacji Święta Województwa Kujawsko-Pomorskiego.

Prezydent Miasta Włocławek **Marek Wojtkowski** powiedział: „Panie Przewodniczący, Panie i Panowie Radni, Panie Marszałku, Państwo Parlamentarzyści, Koleżanki i Koledzy Samorządowcy, zaproszeni goście. Bardzo serdecznie Państwa witam w naszym mieście. Bardzo się cieszę, że uroczysta sesja sejmiku, która inauguruje Święto Województwa odbywa się po raz czwarty we Włocławku. Bardzo się cieszę z tej okazji. Natomiast z tej okazji przygotowaliśmy taki trochę powrót do przeszłości – symbol Włocławka – włocławski fajans, który bardzo miło nam Państwu przekazać. Drodzy Państwo, znajdujemy się w sali, która ma swoją historię, bo jest to trzecia co do daty założenia remiza w dawnym Królestwie Polskim. Widzą Państwo obraz „*Wyjazd do pożaru*” Józefa Bergmana z roku 1909, który jest pięknym nawiązaniem do przeszłości i do naszej historii. Ale Drodzy Państwo, taki też szczególnie splot okoliczności spowodował, że ta dzisiejsza uroczysta sesja odbywa się tutaj, w miejscu szczególnym, bo w ścisłym śródmieściu. I drugi splot okoliczności spowodował, że Państwo przyjechali Pociągiem Papieskim na niesławny, Panie Marszałku, dworzec, o którym Pan wspominał we Włocławku. Dlatego mam taką cichą nadzieję, że doniosłości tego święta nie zakłócę, ale myślę, że trzeba też o kilku sprawach powiedzieć i je odpowiednio wyartykułować, żeby wybrzmiały, bo problemów we Włocławku nie brakuje. Jesteśmy w pięknej sali w ścisłym śródmieściu. Jak wygląda śródmieście we Włocławku, Drodzy Państwo, to widać. Nie brakuje tu problemów materialnych, ale przede wszystkim społecznych. My się do tego przygotowujemy, natomiast też potrzebujemy wsparcia i Samorządu Województwa, a przede wszystkim odpowiedniej polityki ze strony władz centralnych – określonej polityki ze strony władz centralnych. Co do dworca PKP/PKS to sprawa jest bardziej skomplikowana. Mówimy cały czas o współpracy, natomiast chciałoby się powiedzieć, żeby ta współpraca była konstruktywna. Jak mogę to odbierać jako przedstawiciel organu wykonawczego w naszym mieście, kiedy słyszę, że jest szansa na

przebudowę tego dworca po roku 2022 – niestety? Panie Marszałku, jestem bardzo chętny do współpracy z Panem Marszałkiem, na standardy absolutnie nie mogę narzekać. My byśmy ten dworzec przebudowali, ale to nie jest niestety nasze zadanie, bo jest to własność PKP, PLK – czyli spółek Skarbu Państwa. Dlatego też przy tej okazji nisko kłaniam się Państwu Parlamentarzystom, obecnej większości parlamentarnej i proszę o wsparcie w tym zakresie. Bo ja nie widzę innej możliwości, jeśli rzeczywiście nie będzie takiego pozytywnego sygnału, będę konsekwentnie dążył do komunalizacji tego obiektu i wtedy niestety ciężar przebudowy spadnie na budżet miasta i wtedy będę się nisko kłaniał Samorządowi Województwa. Mówimy, Drodzy Państwo, dużo o współpracy, ale też warto mówić o teraźniejszości i przeszłości. Bo historia ma to do siebie, że jest niezwykle ważna, bo pamiętamy o korzeniach, ale żyjemy teraźniejszością i przyszłością. Mówimy o strefie gospodarczej. Za chwilę będziemy prezentować firmę, z którą miałem dzisiaj pierwsze merytoryczne spotkanie z panem dyrektorem Krzysztofem Haukiem z firmy Konsberg Automotive. Tu warto wspomnieć, o co apelują władze Brześcia Kujawskiego, o obwodnicę i też drogę krajową łączącą nasze miasto ze zjazdem z autostrady w Pikutkowie – ta droga była zaplanowana i cały czas czekamy cierpliwie, Drodzy Państwo, na wypełnienie obietnic. Oby to nie były tylko obietnice wyborcze. Drodzy Państwo – kilka takich cierpkich słów, ale myślę, że jeśli świętujemy, to świętujemy, ale kiedy trzeba pracować, to pracujemy. Dlatego też przy tej okazji mam nadzieję, że nie zakłóciłem święta, ale myślę, że warto wyartykułować te rzeczy, które Włocławkowi są niezbędnie potrzebne. Tutaj cały czas mamy niestety 15-procentowe bezrobocie i bez wsparcia z zewnątrz ani samorząd gminy miasta Włocławek, ani samorządy ościenne nie będą w stanie poradzić sobie z tym problemem. Panie Marszałku, bardzo dziękuję za tę uroczystą sesję, gratuluję i bardzo polecam się pamięci”.

Dyrektor Generalny Konsberg Automotive Sp. z o.o. w Pruszkowie **Krzysztof Hauk** powiedział: „Panie Przewodniczący, Panie Marszałku, Szanowni Państwo. Bardzo dziękuję za to wyróżnienie. Jest to moje pierwsze wystąpienie o takiej randze i proszę mi wybaczyć tremę. Mam do zakomunikowania Państwu bardzo dobrą informację o naszej inwestycji, o której chciałem Państwu w paru słowach opowiedzieć. Firma Konsberg Automotive ma swoje korzenie w Norwegii – tam jest nasza centrala. Jest obecna już od 17 lat w Polsce. Ma zakład w Pruszkowie, gdzie zatrudniamy ponad 1250 pracowników. Produkujemy w 100% dla przemysłu motoryzacyjnego. Nasze produkty spełniają najwyższe standardy i wymagania światowe. Nasi klienci to wszystkie znane branże motoryzacyjne. Jesteśmy obecni w Ameryce Północnej, Europie, Azji – ponad 20 różnego rodzaju lokalizacji. Planujemy wzrost z 130 mln euro do ponad 180 euro. Lokalizacja w Pruszkowie wyczerpała już możliwości dalszego rozwoju, więc szukaliśmy nowej lokalizacji. Nie ukrywam, że jednym

z głównych powodów tej decyzji były aspekty logistyczne oraz obecność wyższych uczelni technicznych i duże bezrobocie – to są główne czynniki, dla których zdecydowaliśmy się tutaj być obecni. Zakład produkuje urządzenia do podgrzewania i masażu foteli samochodowych. Robimy to w sposób manualny i automatyczny. Mamy wiele linii w pełni zautomatyzowanych – ponad 70 robotów. Aktualnie kończymy inwestycje na ponad 16 mln euro w zakładzie w Pruszkowie. Zakładamy, że naszą nową wiedzę i technologię będziemy wprowadzać również do zakładu w Brześciu Kujawskim. W świecie motoryzacyjnym zajmujemy znaczące miejsce. Jesteśmy jednym z trzech największych producentów urządzeń podgrzewań do foteli samochodowych. Jeśli chodzi o trendy na rynku motoryzacyjnym, to nasze wyroby są coraz bardziej dostępne również w niższych modelach i też urządzenia do masażu. Zakładamy, że nasz wzrost będzie bardzo dynamiczny i bardzo dużo sobie obiecujemy, jeśli chodzi o tę nową lokalizację. Spełniamy wymagania jakościowe. Otrzymaliśmy różnego rodzaju nagrody oraz certyfikaty zarówno zewnętrzne, jak i wewnętrzne. Nasza inwestycja w założeniu będzie miała 14 tys. m² i zatrudnimy w ciągu dwóch lat ponad 1000 osób, a docelowo, tak jak pan Marszałek wspominał, mam nadzieję, że więcej. Ambitnie podchodzimy do celu. Zakładamy, że możemy dużo dać lokalnej społeczności. Byłem pod wrażeniem wystąpienia pana prezesa firmy Anwil – wielce znanej i renomowanej firmy. My nie jesteśmy tak znaną firmą, natomiast możemy powiedzieć, że w zasadzie każdy aspekt działalności – w odpowiedniej skali – to współpraca z uczelniami, z domami dziecka, z klubami sportowymi. Staramy się integrować z lokalną społecznością i dać coś od siebie. Bardzo mi miło, że mogłem Państwu zaprezentować naszą firmę. Jeśli chodzi o edukację, to mamy podpisany list intencyjny z dziewięcioma uczelniami technicznymi, m.in. z Politechnikami: Warszawską, Łódzką, Śląską, Lubelską, Krakowską, SGH, UTH, itd. Staramy się swoją wiedzę i praktyczne podejście do biznesu dzielić z uczelniami, tak aby ich absolwenci nie byli potencjalnymi bezrobotnymi, lecz płynnie wchodzili na rynek pracy i by mogli się rozwijać. Dziś będziemy też podpisywać list intencyjny o współpracy z Państwową Wyższą Szkołą Zawodową we Włocławku. Jesteśmy zakładem otwartym, można nas odwiedzić. Zapraszamy wykładowców, samorządowców. Nasza działalność jest nieuciążliwa dla środowiska. Jest to zaawansowana technologia. Myślę, że będzie to bardzo atrakcyjna inwestycja dla lokalnej społeczności. Bardzo serdecznie zapraszamy do kontaktu” (prezentacja zał. nr 5).

Przewodniczący **Ryszard Bober** powiedział, że bardzo serdecznie życzy, aby wszystkie zamierzenia inwestycyjne firmy Konsberg Automotive w Brześciu Kujawskim się spełniły.

Następnie głos zabrał Wicegubernator Obwodu Chmielnickiego **Walerij Olijnyk**, który w imieniu delegacji przebywającej w województwie kujawsko-pomorskim serdecznie

wszystkich pozdrowił oraz podziękował za gościnność, dziękując za dotychczasową współpracę wyraził nadzieję na dalszą równie owocną w przyszłości.

Na zakończenie przewodniczący sejmiku **Ryszard Bober** jeszcze raz pogratulował Uhonorowanym, podziękował wszystkim za uświetnienie uroczystej sesji swoją obecnością, uczniom z Zespołu Szkół Muzycznych im. Czesława Niemena we Włocławku za odgrywaną fanfarę, pocztom sztandarowym Województwa Kujawsko-Pomorskiego oraz szkół im. Jana Pawła II za przybycie. Podziękował gospodarzowi miejsca – kierownikowi klubu „Stara Remiza” panu Andrzejowi Chmielewskiemu za gościnę i pomoc w organizacji sesji. Następnie zaprosił wszystkich zebranych na kolejne uroczystości w ramach Święta Województwa, szczególnie 7 czerwca na Mszę Świętą dziękczynną za ustanowienie Świętego Jana Pawła II Patronem Województwa Kujawsko-Pomorskiego oraz w intencji mieszkańców województwa, która będzie odprawiona o godz. 12:00 w Katedrze śś. Janów w Toruniu.

Przewodniczący sejmiku zakończył obrady XXXIII uroczystej sesji Sejmiku Województwa Kujawsko-Pomorskiego V kadencji zapraszając wszystkich do przejścia na Bulwary im. Marszałka Józefa Piłsudskiego 25, gdzie artysta ilustrator Andrzej Poprostu wykonał Mural poświęcony Patronowi Województwa Kujawsko-Pomorskiego.

Protokołowały:

Maryla Majtczak

Anna Sobierajska